

Slagtryk

tidsskrift for
digte & kortprosa

August 2019

Slagtryk
tidsskrift for digte & kortprosa

nr. 6 - 2019

Copyright
Forfattere & Slagtryk

Forfattere
Leah Skovby Burke, Poul G. Exner,
Oskar Fehlauer Nielsen, Tina Frank,
Mikkel Roosevelt Hertz,
Gitte Allermann Kjær og Birgitte
Trankjær.

Kontakt
sendind@slagtryk.dk

Ansvarshavende redaktion
Erik Scherz Andersen
Thomas Glud
Mia Dall
Christine Lind Ditlevsen

Først publiceret
<http://slagtryk.dk/category/19-08/>

Udgivet af Kronstork

ISSN
1904-8165

Opsætning
Mia Dall

Forside
Ronja Svaneborg

Tidsskriftet Slagtryk er støttet af Statens Kunstfonds Litteraturudvalg.

STATENS KUNSTFOND

Birgitte Trankjær

By med låg på

Jeg sidder på det blå linoleumsgulv blandt børn, der leger med lego, ninjago og plastikmad. Plastikost, plastikcroissant, plastikpizza. Der kommer usammenhængende tale ud af min mund. Børnene ser ud til at synes det er okay. Deres sprog er heller ikke komplet. Jeg har noget legetøj i hånden. Så er jeg lidt med i den ene leg, så den anden. Børnene kravler over mine ben, under mine arme, de læner sig op af min ryg og hænger på mine skuldre. Jeg tager deres ansigter med hjem. Jeg tager deres øjne og de små mandelformede øjenlåg med mig. Jeg tager rundingen på en bred, næbagtig næseryg med mig. Jeg tager polstrede kinder, små firkantede mælketænder og stemmen bagved med mig hjem. Jeg har pakket en rygsæk og et net. Jeg går hen på Hovedbanegården, da jeg har fri. Jeg venter oppe i ankomsthallen, går først ned på perronen få minutter inden togets afgang. Da jeg stiger af toget, er det blevet mørkt. Jeg går fra anden til første perron, under viadukten. Der står min far og vinker til mig foran den lille gule stationsbygning. Måden han vinker på; jeg vil skrive en bog om ham en dag. Han kunne kende min ryg og min gangart fra den anden side af skinnerne, det siger han og krammer mig. Vi sætter os ind i den varme bil. Jeg ved ikke hvorfor, men jeg spørger om han vil tage ud og lede efter mig, hvis jeg en dag bliver væk. Det vil han. Han kører fra stationen og ud på den sorte landevej. Jeg fortæller, at jeg var alene på stuen med 13 børn i dag. Jeg spørger hvordan han og mor klarede det med tre små børn dengang. Det var ikke et problem, hver dag var en evighed, svarer han. Min far taler langsomt. Der er en grundighed over ham, som begynder i hans sprog. Problemet var ensomheden efter I var blevet store, tilføjer han. Jeg siger, at det er ensomt at blive voksen, at jeg gerne vil have ham tæt på, selvom han ikke skal passe mig længere. I lige måde, siger han. Jeg får øje på stjernerne da jeg træder ud på gårdspladsen. Min far har hængt et kort over de mørkeste steder i Danmark op på køkkenskabet. Et af dem er her. Jeg står med mine tasker i hænderne og ser op på himlen. Jeg kommer fra en by med låg på, siger han og mener København. Min mor sidder inde i køkkenet og læser, det kan vi se ude fra mørket. Min far tager taskerne ud af mine hænder, bærer dem ind bryggerset. Jeg går efter ham. Han tager sine støvler af og viser mig sine nye uldstrømper. De minder

ham om blomster fra Island, selvom han aldrig har været i Island. Min fars mad er smagen af min barndom. Jeg husker mest min mor lave mad hvis vi fik gæster. Nu laver hun mad til mig, fordi jeg er en slags gæst i hendes hjem og så alligevel ikke. Hun har lavet dampet fisk og grønkålssalat, hun har skåret rødbeder og æbler i fine tern, lagt servietter på tallerknerne. Hun elsker at smide om sig med statements. Hun kniber øjnene sammen og siger ting som; ægteskabet er prostitution med accept. Jeg siger, at hun altid er så dramatisk. Min far siger, at maden smager dejligt. Stod det til min mor, ville der være åbne vinduer i huset året rundt. Stod det til min far, hang de deres snavsetøj ud på snore når det regnede. De synes som regel hinandens ideer er dårlige, de er enige om det meste. De kan blive enige om at de elsker hinanden, at der findes en gud og gå til yoga sammen tirsdag aften. Og så er der litteraturen. Den ånder de gennem. Jeg spørger om de har læst Pia Busk. De ryster på hovederne og jeg fortæller om *Corinna og Jeg*, der handler om kastanjetræer i blomst og om Cairo, om Ovid og prostitution. De ser begge interesserede på mig og jeg tænker på, at alt jeg ved er noget de har lært mig.

Tina Frank

badet er det blødeste sted i huset

badet er det blødeste sted i huset hun holder sig selv i halen de skarpe
og automatiske funktioner hun bor i Vejen byens vartegn er en
trolld trolden holder sig selv i halen der findes delfiner hun åbner
sit indre marked hun bor i Vejen der gror graner her alle instrumenter
er lige svære badet er huset hun holder sig selv i hånden der findes
delfiner hun elsker tøj med prikker på hendes kjole er gul med hvide
prikker prikkerne er på størrelse med æg badet er et sted hun bor
i mellemrummet mellem halen og trolden prikkerne er delfiner det
blødende er badet i huset brusende bruseren hun holder sig selv
i håndklædet hun vil gerne sælge det der gør hende til hende hun vil
prøve en anden skabelon hun vil tegnes varmere op ordet æg i
ordet ægteskab badet er det blødende sted i huset hun vil være et
badekar hun vil fyldes til randen med varmt vand

Leah Skovby Burke

LAVENDULA HIBISCUS

paula er min slyngveninde i aften
bare for i aften
siger vi
at hun er min blomsterveninde
en kaktusblomst i baja california
jeg er tiltrukket af dig
i aften er jeg ikke mamis baby
hvisker jeg til hende i baren
paula lægger sin arm om mig
og bestiller to øl
hun siger vi skal gå op til leo
op ad trappen bag køkkenet
leo siger
i kan få en tattoo
vi siger
vi skal have blomster på brysterne
matching flower tats
og healing sisterhood
på computeren finder paula en hibiscus-blomst
en lyserød hawaiiifest
som er den blomst vi putter i teen til de syge
(placebo eller hvad det hedder)
jeg søger efter lavendula drawing på google
og vi udvælger den smukkeste
tre lilla lavendel bundet i en sløjfe
paula siger vi har en connection
af fløjsblød hud og leopardoutfits
vi har et special bond, siger hun
klokken er blevet to
lyset er gult
det skjuler skimmelsvampen
og giver rummet et natligt slør
leo tænder endnu joint
paula er skæv og har røde øjne

hun har en hvid blonde-bh på og skærer tænder
mens leo sidder på kontorstolen og pakker nålene ud
plastic-wrapped sterilitet i blækfarver
en gammel cinnamon roll ligger på bordet
kannelsukkeret er flydt ud af skorpen
food porn
og jeg giver paula en bid mens vi venter
hun har fået deller på maven
og hun flirter med mig
som en frugtbar hibiscus
jeg lægger en hånd på hendes lår
leo griner med de rådne bisser
fører nålen ind i paulas højre bryst
og tegner en hawaii blomst
med fem bløde blade og støvtråde

MAMI OG BABY

mami ser på mig
hun har dulmet nerverne i dag med pulque og øl
mami græder
ikke som gulddråbeblomster fra kaukasus
ikke gule og grønne og lidende
men grimt og opsvulmet
med hængende poser under øjnene
hun er stadig fuld af de øl
jeg købte tidligere i dag med paula
ikke så muskuløs længere i natlig sorg og skyggeteater
lys t-shirt med madpletter på
dagens vagt er ovre
hun er alene i morgen
hun snøvler over ordene

”baby, please don’t go”
matriarken taler
”mami, I have to”
jeg taler
”but baby, mi hija,
promise you’ll wake me before leaving,”
”amar halshug”
jeg taler

mami har fået lov til at sove her i nat
de andre familier ligger rundt om os
forskanset af doneret og foldet tøj i bunker
tunge åndedræt nedsunket i madrasserne
mami græder
”don’t leave me”
mami taler
”tys tys”, hvisker jeg i hendes øre
sidste søndag rejste david og gabo
og vores sorg var ustoppelig
så jeg nynner at alt nok skal gå
og nusser hendes ryg
”i (won’t) let you go”

jeg taler
mami presser sit bryst ind mod mig
lægger sit hoved på min skulder
”bebe, te amo, bebe”

Mikkel Roosevelt Hertz

Alexander

solens fingre
skræller himlen som en appelsin
lyset findes
ikke som andet
end en følelse
om sommeren
en lyd gennem frugthaven
blad rasler mod frugt
han står i skjorte
ude i stalden
blegt hø
hvide hænder
spiser af mørket
han føler på hestene
det faste spjættende skind
lægger fingrene om et bidsel
ånden fra de bløde muler
skæghårene
fiskesnøretynde

Poul G. Exner

I

Du ser venner tage hinanden i hænderne
og hilse varmt,
imens en mand kalder sin aftale
med årepresse om sin penisstump
og en udmærket appetit på oplevelser,
til bordet et sted i Tyskland,
– vi skal spise,
og ikke kan forstå,
at politiet blander sig dagen efter
Menuen på Instagram.

Nøh...

Du ser roser foldes i røgelse,
mærker birketræernes dybe forelskelse i vinden
som bringer fuglene hjem,

du oplever
mellem tro og virkelighed og virkelig tro,
oplever du

det! du kan tillade dig at sanse,
i frikvarteret til forskel fra timen,
det! du føler, det! du ser
med varmen fra fingerspidser mod smukke læber,
strålende lukkede øjne i kyssenes lysning,
(O kysset, O lysningen,
en glæde så stærk, at I græder sammen,
O, cypres, O cedertræ,
jeres tårer er lykkelige og blå,
resten af livet i civil intelligent ulydighed,
resten af tilværelsen medfølelsens naturlige
og aldeles rimelige anarki)

Du føler med mennesker ledet af stemmer
ingen andre kan høre, blege, bange, bedøvede af piller,
og frygten for at miste en aldrende mor
den eneste ene tilbage i adressebogen,
og undrer dig over nordlysets nyttesløse
modstandsbevægelse over deres hoveder
Du tænker over meditationens halvvejshus,
iagttag de kristne
på evigt stævнемøde i hjertet af en lås
døden overlattes nøglen til for to tusinde år siden,
og muslimer, hvis dolke
var beregnede på at skære et hjørne af kappen
i dyb ærbødighed for samme hjerte i ro
og ikke så meget pis,
og egentlig ønsker du bare at se verdensreligionerne
absorberet, opbrugt og forbrændt
af bevidstheden i ét eneste hjerte
og poesien fra klokkerne og bjælderne spredt ud
som nærende lag for majs, ris og kartoffel,
på jorden hvor den hører hjemme.

Du ser børn, vibrerende som ordet selv
blive elsket og elsket igen og planmæssigt ødelagt,
den ene halvdel af kloden i skygge fra sult
den anden i lyset fra ovnen,
og sjælen forsøge at gabe over dét.
Du elsker andre mennesker,
så du hader også det, de bliver til,
men det er fint,
for mange af dem hader fandme også dig,
du selv ikke mindst mislykket

nok (sidestepping here
proving the point)

Du påskønner, at mennesket vil rejse ud i rummet,
men ved også, det er bedst at vente
en tyve-tredive generationer mere
efter Hiroshima og Treblinka

og fascismen i en flammende kop mælk
vi først kan begynde at slukke tidligst i morgen.

Du kom for fanden bare forbi imellem en klit
og en sump engang henunder middag,
fik et glimt af miraklet og magien,
svarede med stjernen i dit bryst,
og se nu for helvede din tallerken.
Oh, jeez, Rick!

Den her planet, mand.
Dén her motherfucking planet.

II

Med et smil på læberne
som hos en
der er hjælpløst
bundløst, oprigtigt
forelsket
i en komplet idiot
og véd det,
vil verden vælte om på ryggen
og smile med røven
til gud ved hvad,
og havde det ikke
været for solsystemet
og alle de nøjagtigt samme
betingelser for udviklingen
af liv på jorden
og hele cyklussen fra ilden
til atombomben om igen
ville det have været såre godt
med en frisk start..

Det er sket og vil være sket:
det har været sket med os. Altid:
I vores kvadrant af mælkevejen
sker grimme ting bare
i samme sekund
et menneske træder ind i rummet,
horisonten
klodser fuglene op,
træerne vender det hvide
ud af kronerne,
og halvædelstenene
begynder at smiske.
Blandingen af
uendelighed, bevidsthed,
egoisme, økonomi
og dødelighed
er toksisk

for et menneske.

Nogen talte om
at lære af historien.
Vi kan ikke engang
finde ud af
at lytte til fuglene
uden at sende
en hånd
ned til skridtet.

Citatet i kursiv i digt I er fra Rick And Morty. To figurer som ikke er fremmede overfor det absurde.

Gitte Allermann Kjær

Planer

Det er biblen der har bragt denne borg til live, brødre med masker i deres bæltetasker tramper gangene tynde om natten, sløvhed i deres skeletter, vildsvin i deres kindtænder og sådan æder de sig selv aften efter aften. Konkyljerne klynger sig til kørne, slynger havet ind i staldene, søheste og sild spøger i køernes ekskrementer, her lægges æg og planer for tilblivelsen af nye arter, her starter man med at omdøbe ånd til lort, og må stjernen indfinde sig i vantroens tåger, må stjernen indfinde sig i kogekonernes lig, der ligger hysteriske med mågeskrig i lungerne spredt ud over de fugtige marker.

Delete

Vi sløser dagslyset til med bildæk. Du bliver blå i drømmen, står med ulvene, der tuder filtret ind i elektriske hegn, forvildet ind i en sang om slavehavet og alle dets heste, alle dets hunde og madrester båret af madrasser næsten uden luft. Jeg maser mig mæt i det modspor, der gror op gennem ganen og ned gennem sølvgaflerne, der slænger sig om mine arme og ben – kvinderne pyntede mig mens tid var, og voldsomt vendte jeg dem ryggen som de vendte ryggen til verden i en hvirvel af glemsel gyngende gennem gin og PTSD, delete your mind Mother Fucker!

Oskar Fehla^uer Nielsen

Skumring

en video hvor hun dufter til en blomst
med ansigtet helt inde i den

en der siger
at hun ødelægger den

nej hun gør ej

*

kan græsset
briste

kan det

*

jeg husker ikke
skumringen

jeg husker syrenerne

(der var opsvulmede)

(der bristede)

*

jeg husker ikke at
jeg spurgte

jeg husker hende cykle
gennem byen

hvilken *fryd*

jeg elskede hende

*

den lyserøde stribe
over hendes hoved

kastanjerne
og syrenerne

brister

med sukker

*

hun bader
i den brune sø
hver nat

den brune skov

*

hun bader
i den sorte flod
hver nat

det sorte siv

*

hver aften
brister
syrenerne
inden skumring

det skumrer

*

jeg husker hendes hænder
de var bløde af blomster

hun nev og aede

jeg husker ikke hvornår jeg så hende sidst

vandet ville være blankt

hvis ikke

*

den kolde jord
græsset

åerne og vandløbene

luften fuld af fnug og blomsterblade

jeg tænker på skumring
jeg tænker på daggry

jeg tænker
at der ikke skal så meget til

der skal ikke så meget til

Elvin Misimovic

stikker op/af

Vi børster altid tænder sammen

Hun står på sine tæer

hovedet op ad dørkammen

Nogle gange gør vi ikke

Hun børster dem

mens jeg sidder i sofaen

Væggene er så tynde at jeg kan høre det klart og tydeligt alligevel

Hårene fra børsten

op ad tænderne

Hårene fra mine arme

stikker op

Når jeg står henne ved vinduet

det samme vindue som jeg altid står ved

kommer hun ind og siger (med en tandbørste i munden):

”Står du nu der på din plads igen.”

Jeg griner eller nikker eller ryster på hovedet eller mumler eller lader som om jeg ikke hører det

En eller anden ensomhed sidder fast i rynkerne på mine hænder

Når jeg piller i dem, siver den langsomt ud og fylder stuen op

Prøv måske at

Prøv.

Når jeg går om morgenen sidder mit hår underligt

Hun ligger på siden

Ligner en maratonløber der er blevet frosset fast lige inden hun kom over linjen

Arme og ben asynkrone

Dårlig samvittighed rammer mig som en kantsten

Jeg kan mærke hvordan det er ved at gå i stykker

Alt det vi har

På grund af mig

Jeg er håbløs til at stoppe det

Formår ikke at stoppe mig selv

Har aldrig kunne det
aldrig rigtigt

Redaktionelt

Ved Thomas Glud

Det er 75 år siden [Morten Nielsen](#) døde, 29. august 1944, kun 22 år gammel. Han er en af de digtere, som vi stadig taler om, selvom kun få stadig læser hans digte. Vi citerer de samme linjer, nemlig slutlinjerne fra det posthumt publicerede digt 'Jeg ser nu i nat', og ordene "Du skal vokse og blomstre og sætte dine frø/ du er endnu for ringe til at dø". Men mest af alt mærker vi den rytme, Morten Nielsen mestrede, og som ingen i dag længere mestrer helt så virtuost.

De rytmisk rimede digte er lyse som uskylden selv, og dog lige så kloge og tunge af realitetssans og dobbeltbetydninger, hvilket gør, at man altid kan fornemme krigens alvor på ordenes vrangvendte side. Selvom Morten Nielsen døde ung, nåede han alligevel [at blomstre](#) og sætte enkle af sine frø.

Det gjorde [Simon Grotrian](#) (57 år) og Jess Ørnsbo (86 år) i den grad også, hver især med et stort antal udgivelser bag sig. Begge forlod de livet i august 2019.

[Jess Ørnsbo bliver kaldt vrissen](#) i de fleste nekrologer, et tilnavn der kom til på grund af radikale holdninger og en hang til at sige tingene ligeud. "Solskin skal man ikke ulejlige lyrikken med" sagde han engang i et interview på Louisiana Literature. Og den slags vrissenhed skal man ikke kimse af.

Grotrian er nærmest Ørnsbos diamentrale modsætning. Han så og søgte lyset uanset graden af mørke, lidt ligesom Morten Nielsen. Som digter er Grotrian i balancegang mellem lyset og mørket fra salmedigtning til konkretdigtning, vildt associerende og ofte surrealistisk i sin billeddannelse. Men hos begge, Ørnsbo og Grotrian, mærker man en usammenlignelig sproglig opfindsomhed.

I Slagtryk er den eneste publicerede Ørnsbo en [Tore](#), Jess Ørnsbos søn, men Grotrian [har vi publiceret tre gange i henholdsvis 2011 og 2013](#). I mit tilbagekig fangede en strofe mig:

i mit stjerneslum af dage
havner hjernen på tallerknen
vi har skabt en sti
til skygger i tunnelerne

Jeg læste den straks som en digter, der foregriber sit møde med døden...

Indholdsfortegnelse

Forside af Ronja Svaneborg

Birgitte Trankjær	By med låg på	s. 2
Tina Frank	badet er det blødeste sted i huset	s. 4
Leah Skovby Burke	LAVENDULA HIBISCUS	s. 5
	MAMI OG BABY	s. 7
Mikkel Rooservelt Hertz	Alexander	s. 9
Poul G. Exner	To digte	s. 10
Gitte Allermann Kjær	Planer	s. 15
	Delete	s. 16
Oskar Fehlauer Nielsen	Skumring	s. 17
Elvin Misimovic	stikker op/af	s. 21
Redaktionelt	Ved Thomas Glud	s. 23